

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

ÁLVARO
POMBO

Eroul din mansardă

Traducere din limba spaniolă
de Liliana Pleșa Iacob

VELANT
CĂRȚI ÎNSEMNATE.

De obicei părinții erau plecați, iar când se aflau acasă, de obicei dădeau petreceri. Locuința era considerată de mare lux. O clădire cu aer franțuzesc, cu enorme ferestre la mansardă¹ ivindu-se printre coșurile masive de pe acoperiș. Cu statui de bronz, mari și mici, adăugând elocvență balcoanelor. Și cu cele șase terase minunate, cocoțate mult deasupra copacilor din piațeta San Andrés, tot atât de elegante și aproape tot atât de îndrăznețe ca și catargele velierelor acostate în rada portului din fața Clubului Regatelor.

Reședința rămânea deschisă tot anul, fiind întreținută de trei persoane de serviciu, fără a o pune la socoteală și pe guvernantă. Oameni cu o poziție înaltă, atât familia doamnei, cât și a domnului. Înrușiți cu cele mai exclusiviste familii din Bilbao. Trebuia să le vezi pe fetele-n casă, gătite în fiecare zi în altă culoare, apretate ca niște regine. Și dulapurile cu lenjerie și cu cristaluri, înșirate pe toate coridoarele casei. Și fețele de masă din cea mai fină olandă. Și borcanele cu dulceați aduse direct din Anglia. Dar, asta da, ambele familii, căsătorite și răscăsătorite între ele puțin cam mult. „Domnii“, spusese intendentul Hotelului Príncipe Alfonso, camuflându-și informația sub o tuse ușoară și o batistă albă,

---

¹ Numele de „mansardă“ provine de la cel al francezului Jules Hardouin Mansard (1616–1708), renumitul arhitect șef al lui Ludovic al XIV-lea, care a aplicat, pentru prima dată, la castelul Dampierre-en-Yvelines, ideea amplificării spațiului locuibil al edificiului prin amenajarea podului și deschiderea de ferestre în acoperiș.

De aici și titlul original al romanului: „Eroul din mansarda lui Mansard“.

„domnii au ajuns deja să fie rude de sânge între ei“. Așa că, în opinia intendentei, nici cu dispensa Papei, nici fără ea, atâta sânge amestecat, de același fel, n-avea cum să fie bun pentru băiat. Primul și cel mai important lucru: băiatul. Insistase mult asupra băiatului. Dovada că intendentă nu mințea erau faraonii egipteni – ajunseser să spună –, tuberculoși cu toții din același motiv. Un băiețel cu sângele răsamestecat al atâtor rubedenii încât părea străin, așa de blond era; cu ochii albaștri ca de pisică, așa de deschiși erau. Care se juca singur toată ziua, doar în compania pisicii și a lui *miss*, cu o divizie de soldățe de plumb și un escadron de bombardiere de vânătoare, toate electrice. Într-o încăpere pentru joacă, cu enorme ferestre gotice. În timp ce *miss* citea ziarele și sugea dropsuri acrișoare de lămâie. *Miss* era o sfrijită, care, după cum aflase intendentă, nu punea gura pe pâine, nici pe legume și care-și lua micul dejun în cameră, mânca separat la prânz, iar cina, cu ceaiul de după și toate celelalte, o lua la ora șapte, împreună cu băiatul, plus ce mai era la felul doi, când acesta se întorcea de la școală, cu excepția chiftelelor. Băiatul și *miss* nu vorbeau în spaniolă. Doar în engleză, de dimineața până seara. Nimic național acolo, în afară de pisică. Și de servitori.

Un loc fascinant. Nu-l putea considera altfel. Nu știa cum să mulțumească. Îl luase cu transpirație, lăcrima, se simțea ușor rușinat și agitat, aproape fericit.

— Vă sunt atât de recunoscător... nici nu știu cum să v-o spun... — a bâiguit în cele din urmă.

Intendentă, care se purtase cu el ca o mamă, dar care-i dăduse de înțeles că întrevăderea se încheiase de mult și că se grăbea să plece, l-a întrerupt brusc:

— Păi, dacă nu știi cum s-o spui, n-o spune, că s-a făcut aproape unsprezece! Recunoștința se demonstrează pe parcurs, așa că, în loc să-mi mulțumești, ai face bine să te porți cum trebuie, ne-am înțeles? Știi bine la ce mă refer... — batistuța cea albă a apărut din nou, și tusea aceea ușoară, de mai înainte, și un ton de voce ceva mai scăzut și mai grav, polițienesc –, o știi prea bine. Și cu asta, am terminat! Iar dacă se-ntâmplă ceva, ei bine, eu

n-am să mai răspund pentru tine, așa că... ai grijă!... Acum, la treabă și uită pe cine trebuie să uiți, ne-am înțeles?

Când a ieșit afară, lumina tulbure l-a făcut să lăcrimeze. Și-a pipăit buzunarul de sus al hainei; câteva tatonări cu mâna stângă, ușoare, ca și cum ar fi știut dinainte că nu acolo avea să-și găsească ochelarii cu lentile fumurii. Și-a amintit că-i folosise în dimineața aceea, puțin înainte de a coborî la recepție ca să-și ia rămas bun de la intendentă. Era sigur că nu-i pusese în valijoara care-i adăpostea cele câteva obiecte personale și care acum aștepta la picioarele sale, ca un câine pleoștit. Inutil să-i mai caute. Ochelarii lui fumurii, lăsați în mod invariabil în urmă, uitați de fiecare dată când pleca dintr-un loc, se aflau deja, de câteva ore, în vitrina fantomatică cu obiecte pierdute pe care, odată dispărute, memoria sa le eticheta în zadar, păstrându-le pentru totdeauna la vedere. Atâtea perechi de ochelari fumurii – indispensabili din pricina conjunctivitei sale – câte locuri. Și, de când se cunoscuseră în acel grup teatral, atâtea locuri, inclusiv cel mai rău dintre toate, pen-ultimul, atâtea câte... A încercat să-și șteargă lacrimile fără să-și atingă pleoapele pe jumătate închise, lăsându-și puțin capul pe spate, pentru a-și stăpâni pornirea vehementă de a se freca la ochi. I se spusese că fața sa arăta jalnic, îngrozitor de inflamată din cauza agravării conjunctivitei. Tulburată, ca o lagună, de aparent semnificativele pulsații nervoase care o chinuiau. Adevărul este, totuși, că ajunsese să se obișnuiască cu disconfortul nisipos al ochilor săi până într-atât încât perioadele de criză îi păreau deliberate, hotărâte, într-un fel, de el însuși, simulate. O idee absurdă, la care nu voia să renunțe. Cum că boala se interpunea între el și ceilalți asemenea unei măști. Ca și cum scurgerea aceea de neoprit, plânsul acela, generos cadou de lacrimi, ar fi fost, de fapt, masca sa. Avea convingerea că toate deghizările spun ceva profund adevărat despre cei deghizați. Era ca și cum într-o zi, în tinerețe, sau poate înainte, mult mai înainte, în copilărie, și-ar fi aplicat pe față, în glumă, o invizibilă piele adormită a altui chip care acum, când îmbătrânea, începea să gesticuleze în contul altei inimi, al altei vieți. Vântul de nord-est înfiora frunzișul

tamarinzilor scăldați de soare, umflându-se, în mijlocul desișului, precum respirația colectivă a unei păduri. Pentru o clipă, toate persoanele i s-au părut nedefinite, toate dorințele, superficiale. Doar cerul era clar și mătăsos. Ca un fruct strivit de tamarind. Foarte albastru, după ce fusese vertiginos limpezit, argintiu spre nord-est. Și ploile din ultimele două săptămâni, care ruginiseră petuniile albe, violete. Și înserarea, mai scurtă. Oare să fi fost adevărată povestea cu soldăteii de plumb? Și cea despre *miss*? Poate că nu era chiar atât de pipernicită cum spusese intendentă.

Pleca. În timp ce-și ridica de jos geamantanul, a observat că doi dintre foștii colegi îi strigau ceva de pe terasa de la primul etaj. Fără să spună nimic, cu geamantanul în mână, s-a întors către ei și, cu brațul stâng, a schițat un gest mecanic de adio. Adio pentru totdeauna, și-a spus în sinea lui. A făcut câțiva pași, apoi, de teamă că această despărțire precipitată i-ar fi putut da în vileag intenția hotărâtă de a-i uita, s-a oprit, a întors din nou capul spre terasă, fără să lase jos geamantanul și și-a dus mâna liberă la ureche, într-o încercare exagerată de a-i auzi. Vorbeau acum amândoi deodată, parcă repetând ceva; trei sau patru cuvinte, doar atât; nici măcar o frază întregă. Strigătele – chiar și agitația necontrolată a brațelor – înăbușeau sensul vorbelor, dacă va fi existat vreunul, anihilându-l. Sau schimbându-l. Ce mai conta? Așa, cocoțați peste sunetele articulate, păreau niște marionete. Cu toate acestea, distanța care-i despărțea nu era atât de mare încât să nu poată, dacă și-ar fi propus, să audă ce spuneau. Pentru moment, a acceptat surzenia. O întregă aripă a hotelului părea să fi intrat în întuneric odată cu strângerea parasolarelor și a fotoliilor albe de răchită, în întâmpinarea iernii. S-a gândit că marea fațadă albastru cu alb, scara de la intrare, parcul cuprins de umezeală din jurul clădirii, cu aleile lui pietruite, se grăbeau să împrumute aerul introspectiv al clienților permanenți, rarii clienți invernali ce-și luau cina la ora opt. Cei doi de pe terasă, care se opriseră din vociferat, au mai făcut o ultimă încercare, aplecați aproape cu totul peste balustradă. Din nou și-a ridicat mâna stângă, într-o mișcare de-abia perceptibilă. Apoi a pornit-o în grabă spre ieșirea din

parc. Ce-or fi vrut să-i spună? Ce mai conta acum când, scrâșnind pietrișul sub pasul grăbit, se îndrepta pe aleea din fața lui spre intrarea-ieșire, portalul din fier forjat al Hotelului Prințipe Alfonso? Deloc incomodat de greutatea valizei, care aproape că-l bucura, de ochii lăcrămoși, de privirea malițioasă a paznicului care-l salutase când trecuse pe lângă el, fără să iasă din ghereta lui de sticlă. Scena încă vie a reprimirii sale la hotel, după toate cele întâmplate, l-a făcut să se uite încă o dată înapoi. Din poarta ale cărei impresionante lănci de fier se înălțau la distanță de doar un pas, umbrind pietrișul aleii, a observat cum paznicul, cu fața lipită de geamul micuței uși a gheretei, îl urmărea cu privirea. Afurisitul ăla bătrân, cu ochii bulbucăți și plini de vene, care-i ceruse să se legitimizeze, prefăcându-se că nu-l recunoaște, în după-amiaza când se întorsese... Și acum, în sfârșit, scăpat de toate! Fără să se mai afle în atenția nimănui; indescifrabil pentru toți; ca un adevărat necunoscut. Doar în atenția amabilă, dar umilitoare, grăbită, a intendentei. Și peste câteva ore, în casa cea nouă, dispărut și salvat... S-a oprit. I s-a părut că străbătuse dintr-un salt cei aproape șase sute de metri. A lăsat geamantanul să-i cadă pe peronul stației de autobuze din dreptul falezei. Aer plăcut. Dafini cu frunza verde, cerată. Cât de frumos sclikea, pustiu, Parcul Agüero, locul preferat al călugărițelor de la Mânăstirea San Cosme! Marea tristă, de toamnă, vuia agitată, cu puternica și îndepărtata pasiune a unui melc uriaș. Și ce dacă guvernanta făcea opinie separată, va ști el... Va încerca să se facă înțeleș cu puțina lui engleză, respectuos, cu cele mai alese maniere ale meseriei. Poate că povestea cu soldăței de plumb era adevărată... Din câte își amintea, intendentă nu menționase vârsta băiatului. După spusele ei, ar fi putut avea orice vârstă; la urma urmelor, un soldățel de plumb e un soldățel de plumb. N-avea importanță dacă și-l imagina de vârstă mică sau mai mare. Îi era totuna. Și să uite tot. Să nu-și mai amintească de cine nu trebuia – aici intendentă avea dreptate. Îi vor da o cameră individuală, cu baie. Până și așa ceva urma să aibă, probabil; o baie doar a lui, cu dormitorul alături. În clipa aceea, autobuzul a frânat brusc la peron. Era un autobuz albastru, fără

călători; lung, mare, cu uși pneumatice și podea ca a tramvaielor, din stinghii de lemn, marea senzație a acelei veri, un vehicol extrem de periculos, aproape incontrolabil, după cum se spunea; ideal pentru transportul urban, tot după cum se spunea... Taxator și șofer într-unul singur, care de data aceasta, din motive de singurătate, nu-și mai pusese șapca. S-a așezat în spate de tot, ca să nu fie nevoit să facă conversație. Autobuzul a pornit brusc. Geamantanul s-a clătinat și a căzut pe podea. La prima curbă, a alunecat pe sub scaune, ca un câine.

În timp ce-și ștergea din nou lacrimile și-a spus că, pentru o dată în viață, totul se terminase în mod satisfăcător.